

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE
Broj: 02 – 317/7
Podgorica, 10.05.2022. godine

Na osnovu člana 40 i 144 Zakona o elektronskim medijima („Sl. list Crne Gore“, br. 46/10, 40/11, 53/11, 06/13, 55/16, 92/17 i 82/20) i člana 18 i 116 Zakona o upravnom postupku („Sl. list Crne Gore“, br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), postupajući po prigovoru NVO „Media Centar“ iz Podgorice (akt zaveden kod Agencije za elektronske medije pod 02-317/4 od 11.04.2022. godine), direktor Agencije za elektronske medije donosi

RJEŠENJE

1. Prihvata se prigovor NVO „Media Centar“ iz Podgorice, akt zaveden kod Agencije za elektronske medije pod br. 02-317/4 od 11.04.2022. godine, i javnom preduzeću „Radio i Televizija Crna Gore“ iz Podgorice, kao javnom emiteru opšteg televizijskog programa „Prvi program Televizije Crne Gore“, izriče se upozorenje kao upravno-nadzorna mjera zbog kršenja člana 8 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima ("Sl. list Crne Gore", 35/11, 07/16 i 08/19) i tačke 7.1. Odobrenja za emitovanje br. O-TV-J-01, prilikom emitovanja emisije „Gledajmo se“ emitovane dana 5. aprila 2022. godine.
2. Upozorenje iz tačke 1 ovog Rješenja se izriče zbog kršenja obaveze emitera da u proizvodnji informativnih programa poštuje načelo tačnosti (član 8 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima).
3. Javnom preduzeću „Radio i Televizija Crna Gore“ iz Podgorice nalaže se da usaglasi emitovanje programske sadržaje u okviru programa „Prvi program Televizije Crne Gore“ sa standardima definisanim u Zakonu o elektronskim medijima, podzakonskim aktima Agencije za elektronske medije i izdatim Odobrenjem za emitovanje br. O-TV-J-01.
4. Javno preduzeće „Radio i Televizija Crna Gore“ iz Podgorice, dužno je da u skladu sa članom 140 stav 3 Zakona o elektronskim medijima, u programu „Prvi program Televizije Crne Gore“, u okviru emisije „Gledajmo se“, objavi informaciju o izrečenoj mjeri iz tač. 1 ovog Rješenja koja glasi:
„Agencija za elektronske medije izrekla je javnom emiteru opšteg televizijskog programa 'TVC1' upozorenje zbog propuštanja da doprinese tačnom informisanju javnosti u emisiji 'Gledajmo se', emitovanoj dana 5. aprila 2022. godine.“
5. Protiv ovog Rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog prijema.
6. Ovo Rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije za elektronske medije www.aemcg.org.
7. Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

Obratloženje

Dana 11. aprila 2022. godine, Agenciji za elektronske medije (u daljem tekstu: Agencija) dostavljen je prigovor NVO „Media Centar“ iz Podgorice na rad javnog preduzeća „Radio i Televizija Crna Gore“ iz Podgorice (u daljem tekstu: „emiter“), javnog emitera opšteg televizijskog programa „Prvi program Televizije Crne Gore“ - TVCG1 (akt zaveden kod Agencije pod br. 02-317/4 od 11.04.2022. godine).

U prigovoru se navodi da „... način na koji je u emisiji 'Gledajmo se', objavljenoj 5. aprila 2022. godine, prezentirano reagovanje Media centra, predstavlja nastavak kršenja programskih principa i profesionalnih etičkih standarda koja su propisana medijskim zakonima, internim Pravilnikom RTCG i Kodeksom novinara/ki Crne Gore“, kao i da „takav način, istovremeno, pokazuje da autor emisije Sead Sadiković ne poštuje ni odluke Agencije za elektronske medije, a ni Ombudsmana RTCG i Savjeta RTCG, i stavlja sebe iznad propisanih normi i standarda“.

Podnositac prigovora navodi da je „na kraju emisije 'Gledajmo se', koja je bila na programu prvog kanala TVCG u utorak 5. aprila 2022, autor Sead Sadiković obavijestio gledaoce o upozorenju koje je izrečeno TVCG od strane Agencije za elektronske medije zbog njegovog odnosa prema reagovanju Media centra“, pri čemu je „reagovanje Media centra čitano dok je na ekranu prikazivan faksimil rješenja AEM-a, a ne faksimil reagovanja sa zaglavljem Media centra, kako je jedino ispravno“. Pored toga, ističe da je „audio snimak čitanja reagovanja ubrzan do nerazumljivosti, što je Sadiković obrazložio ovako: 'A pisano reagovanje, malo ubrzano zbog tačno propisanog vremena trajanja od strane AEM-a, evo poslušajte i pogledajte...‘“, naglašavajući da se „u rješenju AEM-a ne pominje nikakvo vrijeme u koje je potrebno 'sabiti' reagovanje, a Media centru nije nikada od autora emisije ili od direktorke TVCG stigao zahtjev da se reagovanje skrat“.

Postupajući po osnovu navoda iz prigovora, Sektor za monitoring Agencije izvršio je uvid u snimak emitovanog programskega sadržaja emitera i sačinio nalaz dana 14.04.2022. godine (akt broj 02-317/5 od 14.04.2022. godine). Agencija je dana 15. aprila 2022. godine pokrenula postupak za utvrđivanje da li je prigovor osnovan, odnosno da li je došlo do kršenja Zakona o elektronskim medijima (u daljem tekstu: Zakon), Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima (u daljem tekstu: Pravilnik) i izdatog Odobrenja za emitovanje O-TV-J-01 i uputila je tim povodom emiteru zahtjev za izjašnjenje (akt broj 02-317/6 od 15.04.2022. godine). U ostavljenom roku emiter nije dostavio traženo izjašnjenje.

Prilikom razmatranja da li je emitovanjem predmetnih programskih sadržaja došlo do kršenja pravilnika, Agencija je posebno imala u vidu sljedeće:

- Članom 8 st. 1 Pravilnika je predviđeno da su u proizvodnji informativnih programa, elektronski mediji dužni da poštuju načela objektivnosti, nepristrasnosti, blagovremenosti, tačnosti, zabrane diskriminacije, slobode objavljivanja komentara i primjene pravila druge strane, dok je u stavu 2 definisano da se događaji moraju vjerno prikazati, a različiti pristupi i mišljenja biti profesionalno i korektno zastupljeni. U stavu 3 ovog člana propisano je da mišljenja i komentari moraju biti odvojeni od činjeničnog izvještavanja.
- Načelo tačnosti podrazumijeva obavezu elektronskih medija da izvještavanje bude zasnovano na činjenicama, odnosno zabranu emitovanja vijesti i izvještaja za koje emiter zna ili je mogao znati da su neistiniti (čl. 4 st. 1 al. k) Pravilnika).

Na osnovu informacija i navoda sadržanih u prigovoru i uvida u snimak emitovanog sadržaja, Agencija je konstatovala sljedeće:

1. Emiter je, dana 5. aprila 2022. godine, emitovao magazin „Gledajmo se“ u terminu od 19:59:59 do 20:49:21 sati (49 minuta 22 sekunde).
2. U okviru emisije, u terminu od 20:45:22 do 20:45:38 sati (16 sekundi), emitovana je informacija o izrečenoj mjeri upozorenja, saglasno Rješenju Agencije za elektronske medije broj 02-317/3 od 29.03.2022. godine, opisana u nastavku. Informacija je prikazana grafički u vidu teksta na punom ekranu uz čitanje kako slijedi:

Glas iz off-a: „Agencija za elektronske medije izrekla je javnom emiteru opšteg televizijskog programa 'TVC G1' upozorenje zbog propuštanja da doprine objektivnom, istinitom, cjelovitom i nepristrasnom informisanju javnosti.“

Emitovana informacija predstavlja dio teksta rješenja Agencije za elektronske medije, pri čemu je pročitani dio teksta boldovan, a ostatak blurovan (zamagljen). Natpis „gledajmo se“, koji se tokom cijele emisije prikazuje u gornjem lijevom uglu ekrana, prisutan je i tokom čitanja navedene informacije. Uoči i nakon navedenog dijela emisije emitovani su džinglovi „gledajmo se“.

3. U nastavku emisije, u terminu od 20:45:42 do 20:49:06 sati (3 minuta 24 sekunde), emitovan je dio sadržaja kako slijedi:

Sead Sadiković: „Zbog ovog naloga, obavezujućeg za Javni servis, obavezni smo i emitovati reagovanje koje je uslijedilo nakon našeg pojašnjenja i poziva da nevladine organizacije i medijske asocijacije pred našim kamerama pojase šta nije bilo u redu u našoj priči 'Prevara ili šansa za brak', a što su oni odbili. Ne u toj priči, već u tom pozivu i komentaru, moj propust je našla ombudsmanka Javnog servisa koja, usput budi rečeno, takođe nije prihvatile da nam pred kamerom pojasi o čemu se radi. A pisano reagovanje, malo ubrzano zbog tačno propisanog vremena trajanja od strane AEM-a, evo poslušajte i pogledajte, pa sudite. I, pa i saopštenjima i reagovanjima, gledajmo se.“

Navedeni dio prikazan je u formi uobičajene najave priloga u sadržaju.

U nastavku je emitovano, kako je navedeno, reagovanje „Media centra“. Tonski dio materijala emitovan je s ubrzanim protokom govornog teksta, prilikom čega nije moguće precizno konstatovati o kolikom ubrzaju reprodukcije audio zapisa je riječ. Reagovanje je pročitano u terminu od 20:46:45 do 20:49:05 (2 minuta i 20 sekundi), pri čemu je za navedeno vrijeme pročitano 475 riječi.

Tokom navedenog dijela emisije, na plavoj pozadini, u formi *slide show-a*, emitovano je Rješenje Agencije za elektronske medije broj 02-317/3 od 29.03.2022.godine.

Natpis „*gleđajmo se*“, koji se tokom cijele emisije prikazuje u gornjem lijevom ugлу ekrana, prisutan je i tokom navedenog segmenta programske sadržaje. Uoči navedenog dijela emisije emitovan je džingl „*gleđajmo se*“, a po završetku je emitovana odjavna špica emisije.

4. U segmentu emisije koji je predmet prigovora, emiter je postupio u skladu sa izrečenom mjerom i objavio informaciju o upozorenju. Nakon ove informacije, urednik je napravio uvod u čitanje reagovanja NVO „Media Centar“, u kom se osvrnuo na okolnosti koje su prethodile spornom reagovanju.
5. Neposredno prije čitanja reagovanja, urednik navodi „*A pisano reagovanje, malo ubrzano zbog tačno propisanog vremena trajanja od strane AEM-a, evo poslušajte i pogledajte, pa sudite*“, insinuirajući time da je reagovanje pročitano ubrzano kako bi se ispoštovao neki nalog Agencije. Očigledno da je na ovaj način, služeći se neistinitom argumentacijom, urednik emisije pokušao da opravda način čitanja reagovanja. Takvo postupanje ne može se opravdati, s obzirom da je emiter morao znati da od strane Agencije nije dat nalog u pogledu dužine trajanja reagovanja. Navodeći gledače da misle da je reagovanje pročitano ubrzano po nalogu Agencije, emiter je neistinito informisao javnost i povrijedio načelo tačnosti.
6. Članom 47 Zakona o elektronskim medijima propisano je da se pravo na ispravku i odgovor na objavljenu informaciju u okviru AVM usluga ostvaruje u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast medija. Shodno članu 48 Zakona o medijima („Sl. list Crne Gore“, br. 82/20), svako može protiv glavnog urednika podnijeti tužbu za objavljivanje odgovora ako glavni urednik ne objavi odgovor, a za to ne postoji neki od razloga iz člana 52 ovog zakona ili ako odgovor objavi na nepropisan način. Članom 53 Zakona o medijima predviđeno je da sud, ako usvoji tužbeni zahtjev, naređuje tuženom da objavi odgovor ili ispravku u roku i na način utvrđen u čl. 50 i 51 ovog zakona. Imajući u vidu navedeno, podnositelj prigovora može isključivo podnošenjem tužbe nadležnom sudu (a ne prigovora Agenciji) ostvariti zaštitu svog prava na ispravku ili odgovor.

Saglasno navedenom, može se zaključiti da je emiter prekršio član 8 Pravilnika i tač. 7.1. Odobrenja za emitovanje br. O-TV-J-1.

Nakon sprovedenog postupka i uz uvažavanje svih relevantnih činjenica, direktor Agencije je, saglasno čl. 116 Zakona o upravnom postupku, donio odluku kao i dispozitivu ovog Rješenja.

Emiteru je naloženo da u skladu sa čl. 140 stav 3 Zakona informaciju o izrečenoj mjeri objavi u svom programu.

Ovo Rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije www.aemcg.org.

Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU

Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja.

Dostavljeno:

- NVO „Media Centar“
- Javno preduzeće „Radio i Televizija Crna Gora“
- Savjet Agencije za elektronske medije
- Sektor za pravne i ekonomske poslove
- Arhiva